

Steng tyven ute

Tyver ser etter tre ting; enkel tilgjengelighet, minst mulig risiko og størst mulig utbytte. Sunn fornuft hindrer ofte innbrudd.

TEKST: DAG ERIK KONGSLIE / NINA GRANLUND SÆTHER

Norske forsikringsselskaper utbetalte i 2010 hele 580 millioner kroner i erstatninger etter tyveri fra norske hus og leiligheter. Antallet tyveriskader som ble innmeldt samme år var 32 983, ifølge tall fra Forsikringsnæringens Fellesorganisasjon.

– If Skadeforsikring utbetalte alene over 108 millioner kroner det året, forteller assisterende informasjonssjef Emma Elisabeth Vennesland i If Skadeforsikring. Gjennomsnittsskaden utgjør omtrent 38 000 kroner. Men innbrudd er ikke bare tall. En datamaskin kan erstattes i kroner og øre. Bildene som er lagret på den kan

ikke kompenseres. Smykker som er gått i arv kan verdifastsettes ut fra bilder, gamle kvitteringer og lignende. Minnene de representerte kan aldri kjøpes opp igjen, uansett hvor heldekkende forsikringen er. Plunder og heft, samt den ekle følelsen som følger med at noen har vært inne i vår private sfære kan heller ikke måles i penger.

Minste motsands vei

Inge Gudmund Aas, som er leder for takst-apparatet i If, mener man kan slippe unna unødvendige innbrudd hvis man bruker litt sunn fornuft.

– Ofte er det sånn at hvis man tenker seg litt om, ser på eiendommen sin og prøver å se innbruddsmuligheter, vil man oppdage de samme mulighetene som en tyv. Se over huset slik at det ikke er åpenbare muligheter for å komme seg inn. Tyvene velger i all hovedsak minste motstands vei. Derfor er første etasje mest utsatt, så kjellere, deretter etasjeplanene oppover.

If skadeforsikring kategoriserer de forskjellige innbruddene etter hvordan tyvene har kommet seg inn. I fjor registrerte de 625 innbrudd gjennom hoveddør, 458 gjennom annen dør og 293 gjennom verandadør. 434 innbrudd skjedde gjennom vindu og 42 gjennom kjellervindu.

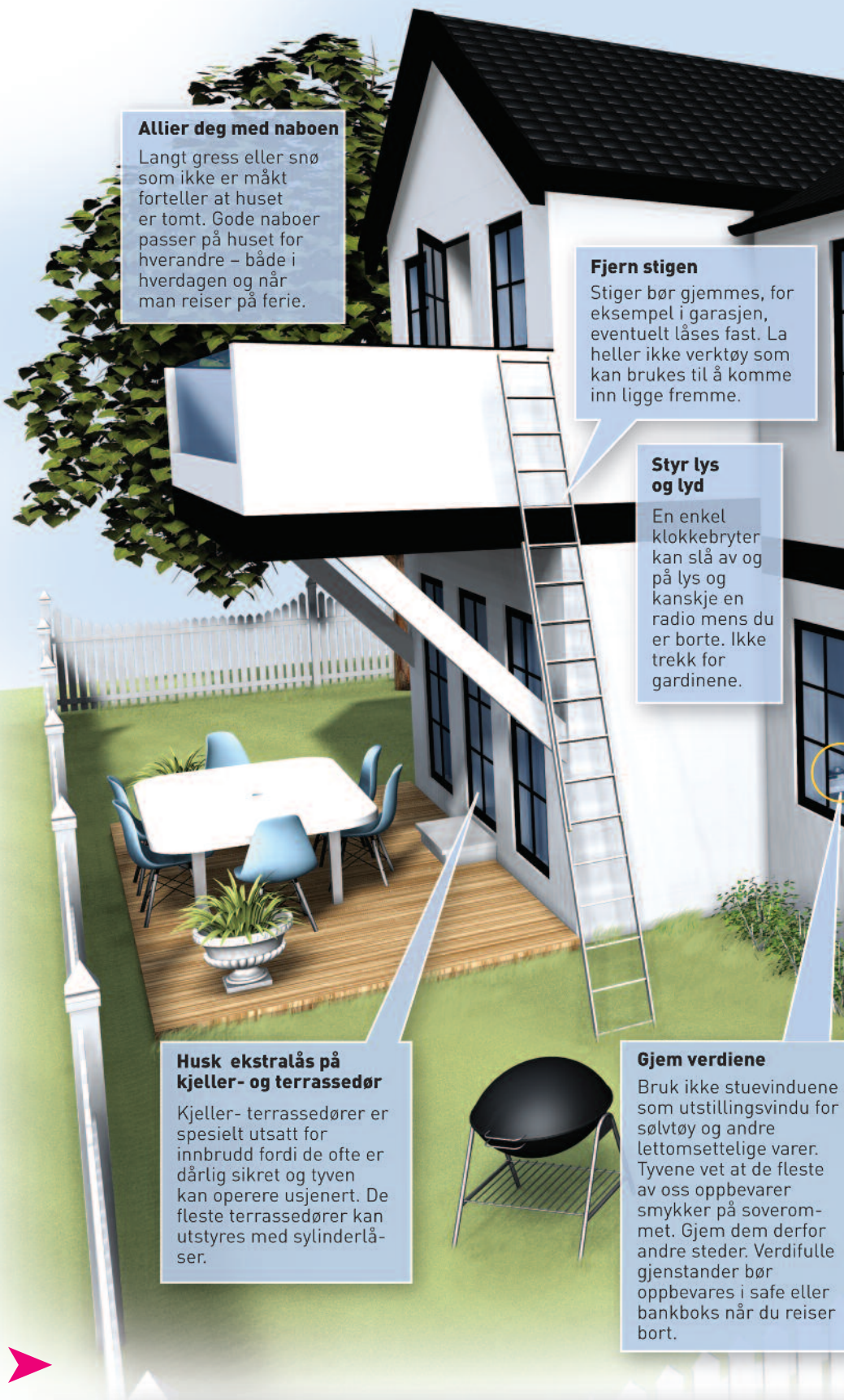
Tyvene velger først og fremst dører når de vil inn. Tallene viser at hele 47 prosent av innbruddene skjer gjennom låste eller ulåste dører. Innbrudd skjer ofte mens folk er hjemme. Aas forventer ikke at folk låser dørene når de er hjemme, men han anbefaler det.

Ekstra lås og alarm hjelper

Når tyver bruker brekkjern for å komme seg inn, er tyveriet planlagt. I de aller fleste tilfeller står utenlandske bander da bak. I slike tilfeller er det ifølge Aas svært vanskelig å gardere seg fullstendig.

– Når vi ser slike innbrudd er det typisk at tyvene har spanet i forkant. De vet at du er borte, de vet om husets svake sider og de vet at du har noe som er verdt å stjele. Da kommer de seg stort sett inn uansett. Men det er alltid mulig å legge hindringer i veien med alarm og ekstra låser, hevder han. Det kan for eksempel være lurt hvis det er glass i døren eller sidevinduet. Har man en sikkerhets-

Slik sikrer du ver

Allier deg med naboen

Langt gress eller snø som ikke er måkt forteller at huset er tomt. Gode naboer passer på huset for hverandre – både i hverdagen og når man reiser på ferie.

Fjern stigen

Stiger bør gjemmes, for eksempel i garasjen, eventuelt låses fast. La heller ikke verktøy som kan brukes til å komme inn ligge fremme.

Styr lys og lyd

En enkel klokkebryter kan slå av og på lys og kanskje en radio mens du er borte. Ikke trekk for gardinene.

Husk ekstralås på kjeller- og terrassedør

Kjeller- terrassedører er spesielt utsatt for innbrudd fordi de ofte er dårlig sikret og tyven kan operere usjenert. De fleste terrassedører kan utstyres med sylindrelåser.

Gjem verdiene

Bruk ikke stuevinduer som utstillingsvindu for sølvtey og andre lettomsettelige varer. Tyvene vet at de fleste av oss oppbevarer smykker på soverommet. Gjem dem derfor andre steder. Verdifulle gjenstander bør oppbevares i safe eller bankboks når du reiser bort.

liene dine:

GRAFIKK: KENNETH LAUVENG / MEDIAMANIA

Monter luftbeslag på vinduene

Åpne vinduer er fristende for tyver. Luftbeslag gjør det både tryggere å lufte og å sove med åpent vindu om natten. Forlat imidlertid ikke huset med vinduer på gap.

Sikre vinduslistene med enveisskruer

Mange vinduslister kan enkelt skrues ut fra utsiden. Bruker du sikringsbeslag og enveisskruer må tyven knuse vinduet for å komme inn.

Monter sikkerhetslåser

Halvparten av alle tyverier skjer gjennom dører. Monter forsikringsgodkjente sikkerhetslåser på alle ytterdører. Det sikreste er å ha to låser på hver dør.

Legg ikke nøkkelen under matten

Det første stedet en tyv leter etter en nøkkel er under matten, over døren, i blomsterpotten eller i postkassen. Overlat heller reserve-nøkkelen til en god nabo.

Lås døren også når du er hjemme

Svært mange tyverier skjer fordi dører står åpne. Lommebøker og håndvesker ligger ofte lett tilgjengelig i inngangspartiet. Lås derfor døren selv om du er hjemme.

Monter karmlåser

Låsbare vridere eller karmlåser på vinduene gjør det også vanskeligere å komme inn. Selv om tyven knuser vinduet, vil han fremdeles ikke kunne åpne det. Han må krabbe gjennom knust glass og risikerer å skade seg.

Monter alarm

Hus med innbruddsalarm utsettes sjeldnere for innbrudd enn hus uten. Alarmen bør være tilknyttet en alarmsentral. Husk klistremerke som advarer tyven.

Unngå full postkasse

Postkasse som tyter over av aviser forteller tyven at ingen er hjemme. Stopp eller omadresser posten hvis du skal reise bort.

lås unngår man at tyven kakker hull på glasset og lett vrir om vrideren på innsiden.

Politiet jobber forebyggende

De siste årene har antallet store innbrudd sunket kraftig. Dette er et direkte resultat av politiets innsats med forebyggende arbeid mot kriminelle bander. Dette har hindret bander i å komme til Norge, men folk er også blitt flinkere til å sikre seg, mener Aas.

– Etter en dramatisk erstatningsvekst de siste årene er det positivt at det nå har vært en liten nedgang. Politiets aksjon "Operasjon Grenseløs", der politiet arbeider på tvers av politidistriktene, ser ut til å ha gitt resultater. Men utfordringene knyttet til organisert kriminalitet fra Øst-Europa er fremdeles store, sier kommunikasjonsdirektør Leif Osland i FNO.

Politiinspektør Arne Solberg ved Majorstuen politikammer i Oslo forteller at politiet har lagt ned store ressurser i å kartlegge og bekjempe slike innbrudd. Arbeidet har gitt store resultater for politiet.

– Det var viktig å kartlegge hvem som stod bak innbruddene. Det var i hovedsak utenlandske borgere, men rumenere og chilenerne er i særklasse. Ved å drive etterretningsvirksomhet har vi lyktes med å komme innbruddstyvene i forkjøpet slik at de ikke får kommet i gang. Et innbrudd som allerede er begått er meget vanskelig å oppklare. Derfor har det vært vellykket å legge om strategien og drive forebyggende virksomhet, forteller Solberg.

Allikevel vil Osland advare nordmenn mot å tro at verden er blitt tryggere.

– Utenlandske banders aktivitet i Norge går i bølger. Det kan nå komme en oppblomstring. Det høye norske velstandsnivået er fristende for organiserte kriminelle fra Øst-Europa, sier Osland.

Dette bør du gjøre

– Din største sikkerhet er å bruke sunn fornuft. Sett opp fysiske sperrer som du mener vil hindre tyven. Alarm og ekstra låser vil i alle tilfeller gjøre boligen din mindre attraktiv. Stiger burde ikke ligge synlig ute i hager. De burde gjemmes, låses eller settes i en eventuell garasje, sier Inge Gudmund Aas.

Alt som kan oppleves som hindringer for tyven ER i virkeligheten også hindringer. Spesielt hindrer dette spontantyperier. Ekstra låser hjelper i den grad at det gjør at tyven bruker lengre tid på innbruddet. Mange alarmselskaper har nå innført oblat-system på alarmene sine, for å vise at man har betalt for inneværende år og at alarmen er i funksjon. dek@huseierne.no

Sov trygt med åpent vindu

Spesialforretninger selger låser som hindrer tyven i å få opp vinduet mer enn noen få centimeter. Disse må ikke forveksles med barnesikringer som sitter i karmen. En barnesikring kan enkelt dyttes opp fra utsiden med for eksempel en pinne. Sikkerhetslåsen fungerer omtrent som sikkerhetslenker på dører, og kan kun fjernes fra innsiden når vinduet er helt lukket. Den kan gi mange som sover på bakkeplan økt trygghet. Flere låsesmeder anbefaler PN-luftebeslag, og hevder dette er det beste på markedet.

De senere årene har man også hørt historier hvor både huseiere og campingturister i sørlige deler av Europa har blitt utsatt for gassangrep ved innbrudd. Da bruker tyvene en slags søvndyssende gass for å kunne jobbe uforstyrret i huset ditt mens du sover.

– Dette er en svært aktuell problemstilling også her i landet hvor man ofte sover med vinduene oppe. Vi har ikke registrert innbrudd av denne typen ennå, men man må forvente at det kommer. Heldigvis finnes det gassalarmer. Disse er mer og mer vanlige nedover i Europa. Sover man med vinduet åpent kan det være lurt å ha en slik på soverommet, anbefaler Inge Gudmund Aas i If forsikring.

www.huseierne.no

Huseiernes Landsforbund er en landsomfattende interesseorganisasjon for eiere av bolig og fritidseiendom. Forbundet, som har ca. 175 000 medlemmer, ivaretar huseiernes lokale og rikspolitiske huseierinteresser, og yter juridisk, teknisk og økonomisk rådgivning til medlemmene. Gjennom verdifulle rabattavtaler kan medlemmene spare betydelige beløp på forsikring, boliglån, fyringsolje, strøm, varmepumper, alarm, kjøkken, taksering mm. Huseiernes magasin Hus & Bolig kommer ut med seks utgaver årlig, og er gratis for medlemmer.